

Prilog I

BLOOMOVA TAKSONOMIJA - KOGNITIVNA DOMENA
 (znanje, razumijevanje; Bloom, 1956)

RAZINA	TIPIČNI AKTIVNI GLAGOLI
ZNANJE učenici znaju reproducirati ili prepoznati informacije, ideje, koncepte i principe u obliku sličnom onome u kojem su ih učili	definirati, opisati, identificirati, prepoznati, označiti, nabrojati, povezati, imenovati, ponoviti, reproducirati, izreći, odabrat, navesti, iskazati, poredati, sjetiti se, zapamtiti
RAZUMIJEVANJE / OVLADAVANJE (niža razina razumijevanja) učenici razumiju i mogu objasniti ili interpretirati informacije zasnovane na prethodno stečenim znanjima	opisati, objasniti, raspraviti, dati primjer, grupirati, svrstati, klasificirati, pretvoriti, obraniti, razlikovati, izdvojiti, procijeniti, izvesti, zaključiti, predvidjeti, sažeti, prevesti, preformulirati, smjestiti, pokazati
PRIMJENA (viša razina razumijevanja) učenici odabiru i upotrebljavaju naučene koncepte, principe, teorije i metode kako bi riješili problem ili zadatak u konkretnoj i novoj situaciji	primjeniti, izračunati, odabrat, prilagoditi, riješiti, otkriti, demonstrirati, pokazati, baratati, pripremiti, rabiti, koristiti, upotrijebiti, proizvesti, povezati, ilustrirati, skicirati
ANALIZA učenici su u stanju raščlaniti materijal na osnovne sastavnice tako da se može razumjeti njegova organizacijska struktura	analizirati, raščlaniti, skicirati, razlikovati, izdvojiti, identificirati, prikazati, ukazati na, usporediti, staviti u odnos s, klasificirati, sortirati, sučeliti, suprotstaviti, proračunati, ispitati, istražiti, eksperimentirati, provjeriti
SINTEZA / KREACIJA učenici su u stanju objediniti (povezati, integrirati) dijelove (rezultate, znanja i vještine) u novu funkcionalnu cjelinu ili strukturu	uređiti, povezati, integrirati, složiti, kreirati, stvoriti, razviti, kombinirati, prikupiti, sakupiti, dizajnirati, generirati, modificirati, organizirati, planirati, preuređiti, uskladiti, napisati, predložiti, osmislit, konstruirati, revidirati, rekonstruirati, formulirati
EVALUACIJA / VREDNOVANJE učenici imaju sposobnost prosudbe vrijednosti materijala za određenu namjenu, u skladu s odabranim kriterijima	utvrditi, procijeniti, predvidjeti, vrednovati, ocijeniti, prosuditi, usporediti, zaključiti, interpretirati, suprotstaviti, kritizirati, opravdati, odabrat, podržati, preporučiti, argumentirati, potvrditi

BLOOMOVA TAKSONOMIJA – AFEKTIVNA DOMENA
 (emocije, vrijednosti, stavovi; Krathwohl i suradnici, 1964)

RAZINA	TIPIČNI AKTIVNI GLAGOLI
PRIHVAĆANJE učenici svjesno i pažljivo prate i žele čuti	pitati, izabrati, opisati, dati, držati, identificirati, smjestiti, imenovati, ukazati, izabrati, odgovoriti, koristiti, upotrebljavati, prihvati, potvrditi, prepoznati, osvijestiti, slušati, bilježiti, pratiti, slijediti, uvažavati
REAGIRANJE / ODGOVARANJE učenici aktivno sudjeluju, pažljivo prate i reagiraju, motivirani su	odgovoriti, pomoći, sastaviti, prilagoditi se, složiti se, prihvatiti, pristati, brinuti se o/za, komunicirati, raspraviti, pozdraviti, označiti, izvesti, prakticirati, predstaviti, čitati dragovoljno, izvijestiti, izdvojiti, reći, napisati, doprinijeti, surađivati, slijediti, izvršavati, s voljom sudjelovati, posjetiti, volontirati
USVAJANJE VRIJEDNOSTI učenici poštjuju ili vrednuju osobu vezanu s određenim objektom, događajem ili ponašanjem, u rasponu od prihvaćanja do složenijeg stanja posvećivanja	dovršiti, opisati, razlikovati, objasniti, slijediti, oblikovati, inicirati, pozvati, uključiti, opravdati, prosuditi, predložiti, izvijestiti, odabrat, podijeliti, proučiti, izraditi, usvojiti, suprotstaviti se, ponašati se u skladu s, posvetiti se, željeti, iskazati odanost, izraziti, tražiti, iskazati zabrinutost/brigu
ORGANIZIRANJE VRIJEDNOSTI učenik organizira vrijednosti po prioritetima proučavanjem kontrasta među različitim vrijednostima, rješavajući konflikt među njima; stvara jedinstveni sustav vrijednosti; naglasak je na usporedbi, proučavanju odnosa i sintezi vrijednosti	slijediti, prihvatiti, mijenjati, prilagoditi, urediti, kombinirati, usporediti, dopuniti, obraniti, uravnotežiti, objasniti, generalizirati, poopćiti, identificirati, integrirati, poredati, staviti u odnos, modificirati, organizirati, grupirati, pripremiti, sintetizirati, konceptualizirati, formulirati
USVAJANJE SUSTAVA VRIJEDNOSTI / INTEGRITET učenik posjeduje sustav vrijednosti koji kontrolira njegovo ponašanje (karakter) i predstavlja njegovu osobnost	djelovati, razlikovati, prikazati, utjecati, slušati, modificirati, prilagoditi, izvesti, primjeniti, predložiti, kvalificirati, ispitati, revidirati, poslužiti, rješiti, koristiti, vrednovati, obraniti, održati, služiti, podržati

BLOOMOVA TAKSONOMIJA – PSIHOMOTORIČKA DOMENA
 (vještine; Simpson, 1972)

RAZINA	TIPIČNI AKTIVNI GLAGOLI
PERCEPCIJA / MOĆ ZAPAŽANJA učenik upotrebljava osjetila kao vodstvo u motoričkim aktivnostima	izabratiti, prepoznati, uočiti, izdvojiti, povezati, čuti, slušati, primijetiti, prepoznati, vidjeti, osjetiti, namirisati, okusiti, gledati, pratiti
SPREMNOST učenik je mentalno, emotivno i fizički spreman za aktivnost	početi, objasniti, pokrenuti, nastaviti, reagirati, odgovoriti
VOĐENI RAZGOVOR učenik oponaša i razvija vještine (vježba), često diskretnim koracima	oponašati, kopirati, duplicirati, udvojiti, baratati uz vodstvo, izvršiti uz nadzor, vježbati, pokušati, ponoviti, prirediti, rastaviti, razdvojiti, sastaviti
AUTOMATIZIRANI ODGOVOR učenik s povećanom efikasnošću, sigurnošću i okretnošću izvršava radnje	izvesti, konstruirati, podići, provesti, voditi, izvršiti, ubrzati, proizvesti
SLOŽENA OPERACIJA (AUTOMATIZACIJA) učenik automatizirano izvršava radnje	popraviti, izgraditi, upravljati, demonstrirati, kontrolirati, upravljati, voditi, održavati efikasnost, ovladati
PRILAGODBA učenik prilagođava vještine problemskoj situaciji	prilagoditi, uskladiti, preokrenuti, revidirati, reorganizirati, promjeniti
ORGANIZACIJA / STVARANJE učenik stvara nove obrasce za posebne situacije ili slučajevе	izgraditi, konstruirati, urediti, sastaviti, izumiti, konstruirati, dizajnirati, kombinirati, inovirati

Bloomova taksonomija i aktivne metode učenja te poučavanja (pomoć kod opisnog ocjenjivanja i zapisivanja u imenik opisnih ocjena)

1. Poznavanje

- najniži obrazovni cilj
- sposobnost prizivanja činjenica, klasifikacija, definicija, teorija
- temeljna znanja koja učenik mora steći da bi shvatio smisao predmeta koji uči
- na toj razini znanja treba postići prisjećanje određene informacije što ne mora nužno značiti i razumijevanje memorirati, definirati, opisati, označiti, nabrojati, prepoznati, ponoviti, odabrat, navesti

2. Razumijevanje

- sposobnost transfera podataka iz jednog oblika u drugi, promišljanja o značenju usvojenih činjenica, interpretacija važnosti podataka
- predstavlja najniži stupanj razumijevanja pretvoriti, obraniti, izdvojiti, procijeniti, objasniti, proširiti, interpretirati slike, karte, tablice i grafikone, verbalne zadatke prevesti u formule, na temelju činjenica predvidjeti posljedice, navesti primjer, interpretirati, parafrasirati, prepričati

3. Primjenjivanje

- sposobnost uporabe naučenih pravila, zakona, metoda ili teorija u novim, konkretnim situacijama.
- na toj spoznajnoj razini učenik treba: promijeniti, izračunati, demonstrirati, otkriti, rukovati, modificirati, učiniti, predvidjeti, pripremiti, proizvesti, povezati, pokazati, rješiti, koristiti (npr. konstruirati grafikon ili krivulju, demonstrirati ispravnu uporabu neke metode ili postupka)

4. Analiziranje

- Sposobnost razdvajanja informacija na različite djelove - naučene sadržaje razdvojiti na sastavne dijelove i razumjeti organizacijsku strukturu (određivanje

Opis očekivane izvedbe - glagoli

POŽELJNO UPOTREBLJAVATI

opisati	definirati ✓
napraviti	usporediti ✓

NEPOŽELJNO UPOTREBLJAVATI

znati	cijeniti
razumjeti	zapamtit

sastavnih dijelova i odnosa među njima kao i organizacijskih principa)

- Za ovu razinu potrebno je združeno razumijevanje sadržaja i organizacijske strukture materijala razdijeliti, razlikovati, izdvojiti, identificirati, rastaviti, ilustrirati, zaključiti, prikazati, ukazati na, staviti u odnos s/sa, izdvojiti, klasificirati (npr.uspoređivati i suprotstavljati, prepoznati neizrečene pretpostavke, razlikovati činjenice od zaključaka, razlikovati uzrok od posljedice, odrediti relevantnost podataka, analizirati organizacijsku strukturu djela (likovnog, glazbenog, literarnog)

5. Prosuđivanje

- sposobnost davanja procjena, argumenata, kritika procijeniti, usporediti, zaključiti, razlikovati, kritizirati, diskriminirati, objasniti, prosuditi, opravdati, interpretirati, podržati (npr. prosuditi primjerenost zaključaka iz prikazanih podataka, prosuditi vrijednost nekog djela (likovnog, glazbenog, literarnog) uporabom vanjskih standara odličnosti, prosuditi logičnu postojanost pisanog materijala ili predavanja)

6. Stvaranje

- Sposobnost stvaranja novog na osnovi prikupljenih informacija i prethodnih spoznaja (iz pojedinačnih dijelova stvoriti novu cjelinu, kreativno ponašanje s naglaskom na formuliranje novih obrazaca ili struktura) kombinirati, kategorizirati, sastaviti, skladati, stvoriti, odlučiti, dizajnirati, objasniti, proizvesti, modificirati, sumirati, reći, napisati (npr. kombinacije, postavljanja hipoteze, planiranje, reorganizacije, održati dobro organizirani govor (predavanje),kreativno napisati priču (pjesmu, glazbu), predložiti plan pokusa itd.

razlikovati ✓
analizirati

rukovati
označiti...

upoznati
naučiti

osvijesti